

CEĻU BŪVES STRĀDNIKA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Ceļu būves strādnieks	Otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis (2. PKL) (atbilst trešajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (3. LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Ceļu būves mašīnu operators; Bruģētājs; Drupināšanas iekārtu operators; Asfalta ražošanas operators. Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
Ceļu būves strādnieks veic asfaltēšanas, bruģēšanas, ceļu seguma uzturēšanas, asfalta vai ceļu būves minerālo materiālu ražošanas darbus saskaņā ar darba uzdevumu. Ceļu būves strādniekam profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešama traktortehnikas vadītāja apliecība (G — ceļu būves mašīnas (veltnis, blietēšanas riteņveltnis, ceļa pamatnes stabilizētājs (reciklers), skrāpers, asfalta frēze, asfalta ieklājējs, celšanas traktortehnika). Ceļu būves strādnieka pienākumi un uzdevumi: 3.1. Sagatavošanas darbu veikšana: – uzstādīt satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus;– sagatavot darba vietu;– veikt konstrukciju un esošo segumu demontāžas vai nojaukšanas darbus;– veikt koku, krūmu un zaru zāģēšanas darbus;– veikt uzmērīšanas un nospraušanas palīgdarbus objektā;– veikt būvmateriālu loģistikas darbus objektā. 3.2. Zemes klātnes palīgdarbu veikšana: – veikt grāvju rakšanu un tīrīšanu vietās, kur nav iespējams darbus veikt mehānizēti;– veikt caurteku uzstādīšanu, remontu un tīrīšanu;– veikt zemes klātnes izbūves palīgdarbus;– ieklāt ģeosintētiskos materiālus;– nostiprināt nogāzes;– izbūvēt ūdens novades elementus. 3.3. Ceļa pamata un seguma kārtu izbūvēšana: – izbūvēt ar saistvielām nesaistītās konstruktīvās kārtas;– gruntēt pamata un seguma kārtas;	

- izbūvēt asfalta kārtas;
- uzpildīt ceļa nomales;
- izbūvēt betona un dabīgā akmens bruģa segumu;
- veikt virsmas apstrādi.

3.4. Satiksmes aprīkojuma uzstādīšana:

- montēt pieturvietas aprīkojuma elementus;
- veikt betona apmales uzstādīšanas darbus;
- veikt ceļa zīmju un ceļa zīmju stabu montāžas darbus;
- veikt ceļa signālstabiņu uzstādīšanas darbus;
- veikt drošības barjeru un žogu uzstādīšanas darbus;
- uzklāt ceļa horizontālos apzīmējumus.

3.5. Seguma remonta un uzturēšanas darbu veikšana:

- uzstādīt pagaidu satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus;
- aizpildīt plaisas ar bitumena emulsiju /mastiku;
- aizpildīt bedrītes ar šķembām un bitumena emulsiju;
- aizpildīt bedrītes ar auksto asfaltbetonu, izmantojot nepilno tehnoloģiju;
- aizpildīt bedrītes ar karsto asfaltbetonu, izmantojot pilno tehnoloģiju;
- veikt asfaltbetona seguma izlīdzinošās frēzēšanas palīgdarbus;
- veikt nesaistītu minerālmateriālu segumu iesēdumu un bedrīšu remontu.

3.6. Ceļu un tiltu kopšana un uzturēšana:

- sakopt brauktuvi un ceļa klātņi;
- pļaut zāli un krūmu atvases ar rokas darba rīkiem;
- veikt ceļu un tiltu ūdens novades sistēmu tīrīšanas darbus;
- novērst sīkos bojājumus caurteku un tiltu/tuneļu dzelzsbetona konstrukcijās;
- likvidēt izskalojumus;
- savākt kritušos dzīvniekus;
- veikt sniega tīrīšanas darbus uz gājēju un velosipēdu celiņiem, tiltu un satiksmes pārvadu braucamās daļas, sabiedriskā transporta pieturvietās un no pasažieru paviljoniem.

3.7. Darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasību ievērošana:

- ievērot darba tiesību, darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības;
- ievērot vides aizsardzības prasības motorinstrumentu un elektroinstrumentu lietošanā un glabāšanā;
- lietot individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus un drošības ierīces;
- nelaimes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību;
- lietot ergonomiskos darba paņēmienus un instrumentus;
- ievērot darba aizsardzības prasības darbam augstumā;
- novērtēt savas darba spējas un veselības stāvokli darbavietā un darba pienākumu izpildes laikā.

3.8. Ceļa darbiem paredzēto rokas darba rīku un mazās mehanizācijas līdzekļu (turpmāk kopā – darba rīki) izmantošana un uzturēšana:

- iepazīties ar ceļa darbiem paredzēto darba rīku lietošanas instrukcijām;
- izvēlēties darba kārtībā esošus ceļa darbiem paredzētos darba rīkus;
- uzturēt darba kārtībā izmantojamus ceļa darbiem paredzētos darba rīkus;
- veikt vienkāršus darba rīku remonta darbus;
- lietot ceļa darbiem paredzētos darba rīkus atbilstoši ražotāja norādījumiem;
- uzglabāt ceļa darbiem paredzētos darba rīkus.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.1.	Uzstādīt satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus.	Atlasīt nepieciešamos satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus. Lasīt satiksmes organizācijas shēmu. Novietot satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus. Nostiprināt satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus. Veikt transporta kustības regulēšanu pēc darbu vadītāja norādījumiem.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ceļa zīmju un satiksmes aprīkojuma uzstādīšanas noteikumi. Darba vietas aprīkošanas uz ceļiem normatīvais regulējums. <u>Izpratnes līmenī:</u> Ceļa zīmju un satiksmes aprīkojuma veidi.	Spēja uzstādīt satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus atbilstoši satiksmes organizācijas shēmai. 3. LKI
4.2.	Sagatavot darba vietu.	Uzstādīt pagaidu norobežojuma elementus. Veikt darba vietas sagatavošanas palīgdarbus. Uzturēt kārtībā darba vietas teritoriju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Norobežojuma elementu uzstādīšanas tehnoloģija. Rokas darba rīki un instrumenti, mazās mehanizācijas līdzekļu veidi un pielietošana.	Spēja uzturēt kārtībā darba vietu un sakārtot to darbus pabeidzot. 3. LKI
4.3.	Veikt konstrukciju un esošo segumu demontāžas vai nojaukšanas darbus.	Atpazīt konstrukciju un seguma veidus. Izvēlēties atbilstošus instrumentus un demontāžas tehnoloģijas. Demontēt konstrukcijas un segumus. Sakārtot demontāžas vietu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Konstrukciju un segumu veidi, to demontāžas tehnoloģijas.	Spēja veikt konstrukciju un esošo segumu demontāžas darbus, izvēloties atbilstošus instrumentus un tehnoloģijas. 3. LKI
4.4.	Veikt koku, krūmu un zaru zāģēšanas darbus.	Izvēlēties nozāģēšanas paņēmieni un instrumentus. Novērtēt riska faktoros uzdevuma izpildē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Zāģēšanas paņēmieni.	Spēja veikt koku, krūmu un zaru zāģēšanas darbus, izvēloties atbilstošus darba rīkus un paņēmienus. 3. LKI

		Zāgēt kokus, krūmus un zarus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Stropēšanas darbi.		
		Utilizēt nederīgos materiālus.			
		Novietot krautnē izmantojamo koksni.			
4.5.	Veikt uzmērīšanas un nospraušanas palīgdarbus objektā.	Mērīt konstrukcijas un segumus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ģeodēzijas pamati.	Spēja veikt uzmērīšanas un nospraušanas palīgdarbus objektā speciālista vadībā.	3. LKI
		Izvietot nospraušanas palīglīdzekļus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mērinstrumentu lietošana.		
4.6.	Veikt būvmateriālu loģistikas darbus objektā.	Izkraut būvmateriālus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Būvmateriālu veidi, to novietošanas, uzglabāšanas un nostiprināšanas prasības.	Spēja veikt būvmateriālu loģistikas darbus objektā, izmantojot ergonomiskos darba paņēmienus.	3. LKI
		Iekraut būvmateriālus.			
		Pārvietot būvmateriālus objektā.			
		Uzskaiīt materiālus krautuvēs un iestrādes vietās.			
4.7.	Veikt grāvju rakšanu un tīrīšanu vietās, kur nav iespējams darbus veikt mehānizēti.	Rakt grāvjus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Grāvju ģeometriskie parametri.	Spēja veikt grāvju rakšanu, tīrīšanu un nostiprināšanu atbilstoši paredzētajam konstruktīvajam risinājumam.	3. LKI
		Iztīrīt esošo grāvju no grunts sanesumiem, apaugumu un citiem svešķermeņiem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Grāvju tekņu un nogāžu nostiprināšanas tehnoloģijas un paņēmieni.		
		Nostiprināt grāvju teknes un nogāzes.			
4.8.	Veikt caurteku uzstādīšanu, remontu un tīrīšanu.	Attīrīt caurtekas un to ieteces un izteces gultnes no sanesumiem vai aizsērējumiem.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ģeodēzijas pamati (atbalsta sistēma, ģeodēzijas punkts, uzmērīšana un nospraušana). Būvmateriālu veidi.	Spēja atbilstoši tehniskajam risinājumam veikt caurteku uzstādīšanu, remontu un tīrīšanu.	3. LKI
		Atjaunot caurteku elementu funkcionālo stāvokli.			
		Nomainīt bojātos caurteku elementus.			

		Uzstādīt caurtekas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Caurteku uzstādīšanas, remonta un tīrīšanas darbu secība un tehnoloģijas.		
4.9.	Veikt zemes klātnes izbūves palīgdarbus.	Sagatavot zemes klātnes pamatni.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Zemes klātnes izbūves darbu tehnoloģija.	Spēja veikt zemes klātnes izbūves palīgdarbus, nodrošinot izbūvējamās kārtas ģeometriskos parametrus.	3. LKI
		Veikt zemes klātnes sablīvēšanas darbus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Blīvēšanas instrumenti un tehnoloģijas.		
		Sekot līdzī uzbūvētas kārtas ģeometriskajiem parametriem.			
4.10.	Ieklāt ģeosintētiskos materiālus.	Piegādāt ģeosintētiskos materiālus ieklāšanai vietai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ģeosintētisko materiālu veidi un ieklāšanas tehnoloģijas.	Spēja ieklāt ģeosintētiskos materiālus atbilstoši ieklāšanas tehnoloģijai.	3. LKI
		Iestrādāt ģeosintētiskos materiālus.			
		Nostiprināt ģeosintētiskos materiālus.			
4.11.	Nostiprināt nogāzes.	Iestrādāt augu zemi nogāzē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Biodegradējošo materiālu veidi un ieklāšanas tehnoloģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Nogāžu nostiprināšanas darbu tehnoloģija. Zālāja sēšanas tehnoloģija.	Spēja veikt nogāžu nostiprināšanas darbus, pielietojot atbilstošās tehnoloģijas.	3. LKI
		Ieklāt ģeosintētiskos un biodegradējošos materiālus.			
		Sēt zālāju.			
4.12.	Izbūvēt ūdens novades elementus.	Tīrīt ūdens novades elementus un akas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ūdens novades elementu veidi. Ūdens novades elementu uzstādīšanas un tīrīšanas tehnoloģija.	Spēja izbūvēt ūdens novades elementus, pielietojot atbilstošo tehnoloģiju.	3. LKI
		Uzstādīt ūdens novades elementus un akas.			
4.13.	Izbūvēt ar saistvielām nesaistītās konstruktīvās kārtas.	Sagatavot pamatni.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ceļa konstruktīvās kārtas.	Spēja izbūvēt ar saistvielām nesaistītās konstruktīvās kārtas, ievērojot izbūvējamo kārtu ģeometriskos parametrus.	3. LKI
		Blīvēt ar saistvielām nesaistītās konstruktīvās kārtas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Salizturīgās (drenējošās) un nesošās kārtas izbūves materiālu veidi un		
		Sekot līdzī izbūvējamās kārtas ģeometriskajiem parametriem.			

			lietošana.		
4.14.	Gruntēt pamata un seguma kārtas.	Attīrīt gruntējamo virsmu no putekļiem, nesaisītām daļiņām un svešķermeņiem. Uzklāt atbilstošu bitumena saistvielu kārtu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gruntēšanas darbu veidi un tehnoloģijas	Spēja gruntēt pamata un seguma kārtas, ievērojot gruntēšanas tehnoloģijas.	3. LKI
4.15.	Izbūvēt asfalta kārtas.	Ieklāt asfalta maisījumus nelielos laukumos. Veikt seguma ieklāšanas palīgdarbus, asistējot mehanizācijas līdzekļiem. Blīvēt asfalta kārtas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Segumu veidi un izbūves tehnoloģijas. Mehanizācijas līdzekļu veidi, darbu specifika. <u>Lietošanas līmenī:</u> Seguma ieklāšanas palīgdarbi.	Spēja izbūvēt ar saistvielām saistītās konstruktīvās kārtas, ievērojot atbilstošo izbūves tehnoloģiju.	3. LKI
4.16.	Uzpildīt ceļa nomales.	Iestrādāt minerālmateriālus nomalē. Profilēt nomali. Blīvēt nomali.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Minerālmateriālu veidi un to iestrādes tehnoloģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Nomaļu izbūves ģeometriskie parametri.	Spēja uzpildīt ceļa nomales, ievērojot nomaļu ģeometriskos parametrus.	3. LKI
4.17.	Izbūvēt betona un dabīgā akmens bruģa segumu.	Sagatavot izlīdzinošo kārtu. Ieklāt bruģi. Noķīlēt spraugas starp ieklātā seguma elementiem. Blīvēt ieklāto segumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Bruģakmens segumu veidi un to izbūves tehnoloģijas.	Spēja izbūvēt betona un dabīgā akmens bruģa segumu, ievērojot atbilstošo tehnoloģiju.	3. LKI
4.18.	Veikt virsmas apstrādi.	Attīrīt ceļa virsmu. Apkalpot šķembu klaidētāju. Veikt virsmas pēcapstrādes darbus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Segumu veidi un izbūves tehnoloģijas. <u>Izpratnes līmenī:</u> Šķembu un saistvielu veidi, to iestrādes tehnoloģijas.	Spēja veikt virsmas apstrādi, pielietojot atbilstošos materiālus un tehnoloģijas.	3. LKI

4.19.	Montēt pieturvietas aprīkojuma elementus.	Izvēlēties pieturvietas aprīkojuma elementus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pieturvietu aprīkojuma uzstādīšanas noteikumi un tehnoloģija. Kartogrāfiskie un rasējumu apzīmējumi. Aprīkojuma novietojums pieturvietā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pieturvietu aprīkojuma veidi.	Spēja veikt pieturvietas aprīkojuma uzstādīšanas darbus saskaņā ar darba uzdevumu.	3. LKI
		Uzstādīt nepieciešamus elementus.			
4.20.	Veikt betona apmales uzstādīšanas darbus.	Pievest nepieciešamos materiālus ar rokas darbarīkiem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Betona apmales uzstādīšanas augstuma atzīmju nostiprināšanas tehnoloģija, izmantojamie instrumenti un materiāli.	Spēja veikt betona apmales sagatavošanu un uzstādīšanu, pielietojot ergonomiskus darba paņēmienus.	3. LKI
		Pienest nepieciešamos materiālus.			
		Sagatavot betona apmales pamatu.			
		Uzstādīt betona apmali.			
4.21.	Veikt ceļa zīmju un ceļa zīmju stabu montāžas darbus.	Atlasīt noliktavā nepieciešamās ceļa zīmes.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Satiksmes organizācijas shēma. Ceļa zīmju izvietošanas shēma. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ceļa zīmju un satiksmes aprīkojuma uzstādīšanas noteikumi.	Spēja veikt ceļa zīmju uzstādīšanas darbus atbilstoši satiksmes organizācijas shēmai.	3. LKI
		Uzstādīt ceļa zīmes atbilstoši darba uzdevumam.			
4.22.	Veikt ceļa signālstabiņu uzstādīšanas darbus.	Izvēlēties noliktavā nepieciešamos signālstabiņus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Signālstabiņu uzstādīšanas noteikumi, tehnoloģija, veidi. Signālstabiņu uzstādīšanas shēma.	Spēja uzstādīt ceļa signālstabiņus atbilstoši satiksmes organizācijas shēmai.	3. LKI
		Uzstādīt signālstabiņus atbilstoši tehniskajai specifikācijai.			
4.23.	Veikt drošības barjeru un žogu uzstādīšanas darbus.	Atlasīt atbilstošas drošības barjeras un žogus objektā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Drošības barjeru un žogu uzstādīšanas ģeometriskie parametri. Drošības barjeru un žogu uzstādīšanas tehnoloģija un veidi.	Spēja veikt drošības barjeru un žogu uzstādīšanas darbus, ievērojot uzstādīšanas ģeometriskos parametrus.	3. LKI
		Nomainīt bojātās drošības barjeras un žogus.			

		Uzstādīt drošības barjeras un žogus.			
4.24.	Uzklāt ceļa horizontālos apzīmējumus.	Attīrīt krāsojamo segumu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Horizontālo apzīmējumu tehniskā specifikācija.	Spēja uzklāt ceļa horizontālos apzīmējumus atbilstoši satiksmes organizācijas shēmai.	3. LKI
		Marķēt seguma virsmu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ceļa seguma tīrīšanas metodes un tehnoloģija. Marķējuma uzklāšanas tehnoloģija. Marķējuma materiālu veidi. Satiksmes organizācijas līdzekļu veidi.		
		Izvietot pagaidu satiksmes organizācijas līdzekļus.			
		Veikt marķējuma uzklāšanu.			
		Noņemt darba vietas norobežojumu.			
4.25.	Uzstādīt pagaidu satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus.	Izvietot pagaidu satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba vietas aprīkošanas uz ceļiem normatīvais regulējums.	Spēja uzstādīt pagaidu satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus atbilstoši darba vietas aprīkošanas uz ceļiem normatīvajam regulējumam.	3. LKI
		Pārvietot darba veikšanai nepieciešamos satiksmes organizācijas līdzekļus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ceļa zīmju un satiksmes aprīkojuma uzstādīšanas noteikumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba aizsardzības prasības, strādājot uz ceļa.		
4.26.	Aizpildīt ceļa seguma plaisas ar bitumena emulsiju /mastiku.	Attīrīt remontējamo plaisu no netīrumiem.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Bitumena/mastikas veidi.	Spēja veikt ceļa seguma plaisu aizpildīšanu atbilstoši tehniskās specifikācijas prasībām.	3. LKI
		Iestrādāt bitumena emulsiju/mastiku ceļa segumā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Bitumena/mastikas un minerālmateriālu veidi un iestrādes tehnoloģijas.		
		Nosegt plaisu ar minerālmateriālu.			
		Noslaucīt lieko minerālmateriālu.			
		Sakārtot ceļa segumu.			
4.27.	Aizpildīt bedrītes ar šķembām un bitumena emulsiju.	Attīrīt remontējamo bedrīti no netīrumiem.		Spēja aizpildīt bedrītes ar bitumena emulsiju un šķembām, ievērojot tehniskās specifikācijas prasības.	3. LKI
		Iestrādāt minerālmateriālu un bitumena emulsiju.			

		Nosegt saremontēto virsmu ar minerālmateriālu.			
		Noslaucīt lieko minerālmateriālu, sakārtot ceļa segumu.			
4.28.	Aizpildīt bedrītes ar auksto asfaltbetonu, izmantojot nepilno tehnoloģiju.	Attīrīt remontējamo bedrīti no nefūriem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Aukstā asfalta veidi. Aukstā asfalta iestrādes tehnoloģijas.	Spēja aizpildīt bedrītes ar auksto asfaltbetonu, ievērojot tehniskās specifikācijas prasības.	3. LKI
		Iestrādāt auksto asfaltbetonu.			
		Sablīvēt auksto asfaltbetonu.			
4.29.	Aizpildīt bedrītes ar karsto asfaltbetonu, izmantojot pilno tehnoloģiju.	Izzāģēt remontējamo bedrīti.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Remontējamās bedrītes ģeometriskie parametri.	Spēja aizpildīt bedrītes ar karsto asfaltbetonu, izmantojot pilno tehnoloģiju un ievērojot tehniskās specifikācijas prasības.	3. LKI
		Gruntēt remontējamās bedrītes virsmu.			
		Iestrādāt karsto asfaltbetonu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Karstā asfalta, emulsiju veidi. Karstā asfalta, emulsiju, iestrādes tehnoloģijas.		
		Sablīvēt karsto asfaltbetonu.			
4.30.	Veikt asfaltbetona seguma izlīdzinošās frēzēšanas palīgdarbus.	Frēzēt segumu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Asfaltbetona ceļa seguma ģeometriskie parametri.	Spēja veikt asfaltbetona seguma izlīdzinošās frēzēšanas palīgdarbus.	3. LKI
		Savākt izfrēzēto materiālu.			
		Slaucīt segumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Frēzēšanas iekārtu veidi un to lietošana.		
		Transportēt izfrēzēto materiālu utilizēšanai.			
4.31.	Veikt nesaistītu minerālmateriālu segumu iesēdumu un bedrīšu remontu.	Sagatavot darba vietu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Profila gultnes izbūves ģeometriskie parametri. Ceļa brauktuves un nomales izbūves ģeometriskie parametri.	Spēja veikt nesaistītu minerālmateriālu segumu iesēdumus un bedru remontus atbilstoši tehniskās specifikācijas prasībām.	3. LKI
		Veidot profila gultni.			
		Iestrādāt minerālmateriālus iesēdumos vai bedrēs.			
		Sakārtot ceļa brauktuvi.			

4.32.	Sakopt brauktuvi un ceļa klātņi.	Savākt atkritumus un citus nepiederošus priekšmetus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Absorbentu veidi un to pielietojums.	Spēja sakopt brauktuvi un ceļa klātņi, nodrošinot ceļu satiksmes drošību.	3. LKI
		Tīrīt segumu no netīrumiem, eļļām, dubļiem un/vai sanesumiem.			
		Nostiprināt esošās ceļa zīmes un vertikālos apzīmējumus.			
4.33.	Pļaut zāli un krūmu atvases ar rokas darba rīkiem.	Veikt zāles un krūmu atvašu pļaušanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zāliena pļaušanas tehnoloģijas.	Spēja pļaut zāli un krūmu atvases, izmantojot piemērotus instrumentus, mehānismus un tehnoloģijas.	3. LKI
		Novākt nopļauto zāli un krūmu atvases no ceļa konstrukcijām.			
		Izkliedēt zāli un krūmu atvases ceļa nodalījuma joslā.			
4.34.	Veikt ceļu un tiltu ūdens novades sistēmu tīrīšanas darbus.	Tīrīt ceļu un tiltu ūdens novades sistēmas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ūdens novades sistēmu uzbūve. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ūdens novades sistēmu tīrīšanas tehnoloģijas.	Spēja veikt ceļu un tiltu ūdens novades sistēmu tīrīšanas darbus, nodrošinot to atbilstošo funkcionēšanu.	3. LKI
		Savākt sanesumus.			
4.35.	Novērst sīkos bojājumus caurteku un tiltu/tuneļu dzelzsbetona konstrukcijās.	Sagatavot bojājuma vietu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Remontmateriālu veidi. Remontmateriālu iestrādes tehnoloģijas.	Spēja novērst sīkos bojājumus caurteku un tiltu/tuneļu dzelzsbetona konstrukcijās atbilstoši tehniskajai specifikācijai.	3. LKI
		Iestrādāt remontmateriālus.			
4.36.	Likvidēt izskalojumus.	Sagatavot izskalojuma vietu aizpildīšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ceļa konstruktīvo elementu materiālu veidi. Ceļa konstruktīvo elementu materiālu iestrādes tehnoloģijai.	Ceļa konstruktīvo elementu materiālu iestrādes tehnoloģijai.	3. LKI
		Iestrādāt izskaloto vai pievesto materiālu.			
		Sakopt izskalojuma vietu un skarto teritoriju.			
4.37.	Savākt kritušos dzīvniekus.	Novērtēt negadījuma situāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dezinfekcijas līdzekļu veidi un to	Spēja organizēt brauktuves atbrīvošanu no kritušajiem dzīvniekiem atbilstoši	3. LKI

		Atbrīvot brauktuvi no kritušā dzīvnieka līķa.	lietošana.	tehniskajai specifikācijai.	
		Organizēt kritušā dzīvnieka līķa utilizēšanu.			
4.38.	Veikt sniega tīrīšanas darbus vietās, kur nav paredzēts izmantot sniega tīrīšanas mašīnas	Tīrīt sniegu uz gājēju un velosipēdu celiņiem, ceļu pārvadiem un sabiedriskā transporta pieturvietās.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Sniega tīrīšanas tehnoloģijas.	Spēja precīzi un uzmanīgi veikt sniega tīrīšanas darbus, izmantojot atbilstošas tīrīšanas tehnoloģijas.	3. LKI
		Iekraut sniegu izvešanai.			
4.39.	Iepazīties ar ceļa darbiem paredzēto darba rīku lietošanas instrukcijām.	Pielietot darba rīkus atbilstoši ražotāja norādījumiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ceļa darbiem paredzēto darba rīku uzbūve un darbības principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Dzinēju motoru lietošanas un uzturēšanas atšķirības. Dzinēju darbības principi. Rokas darba rīku veidi un lietošanas instrukcijas. Mazās mehanizācijas līdzekļu veidi un lietošanas instrukcijas.	Spēja apgūt un pielietot ceļa darbiem paredzēto darba rīku darbības un lietošanas principus un drošus darba paņēmienus atbilstoši ražotāja norādījumiem.	3. LKI
4.40.	Izvēlēties darba kārtībā esošus ceļa darbiem paredzētos darba rīkus.	Izvēlēties darba rīkus konkrētam ceļa darbam.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ceļa darbiem paredzēto mazās mehanizācijas līdzekļu uzbūve, veiktspēja un darbības principi. Ceļa darbiem paredzēto darba rīku veidi.	Spēja izvēlēties efektīvāko/piemērotāko darba rīku konkrēta ceļa darba uzdevuma veikšanai.	3. LKI
		Rūpīgi pārbaudīt darba rīku tehnisko stāvokli.			
4.41.	Uzturēt darba kārtībā izmantojamus ceļa darbiem paredzētos darba rīkus.	Uzasināt griezējinstrumentus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Asināšanas pamatprincipi. Slīpripas lietošana. Smērvielu veidi un to lietošana.	Spēja uzturēt darba rīkus darba kārtībā, nepieciešamības gadījumā veicot nelielus remontdarbus.	3. LKI
		Saeļļot darba rīkus.			
		Kopt darba rīkus un mazās mehanizācijas līdzekļus.			
		Novietot darbarīkus, instrumentus un			

		mehānismus īslaicīgai glabāšanai paredzētajā vietā.			
4.42.	Veikt vienkāršus ceļu darbiem paredzēto darba rīku remonta darbus.	Uzturēt optimālu eļļas līmeni motora blokā vai eļļas tvertnē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Remontmateriālu izvēle.		
		Uzturēt optimālu gaisa filtru stāvokli.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		
		Nomainīt gaisa filtrus un asmeņus.	Remontinstrumentu izvēle un pielietošana.		
		Uzasināt griezējvirsmas.			
		Saeļļot mehāniskos savienojumus.			
4.43.	Lietot ceļa darbiem paredzētos darba rīkus atbilstoši ražotāja norādījumiem.	Iedarbināt motora un elektroinstrumentus.	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja droši un produktīvi pielietot darba rīkus darba uzdevuma veikšanai.	3. LKI
		Novērtēt nepieciešamību pēc ikdienas vai lielākiem remontiem.	Motora instrumentu uzbūve un darbība. Elektro/akumulatora instrumentu darbība. Iekšdedzes dzinēju darbība.		
		Uzlādēt elektroinstrumentu akumulatorus.			
4.44.	Uzglabāt ceļa darbiem paredzētos darba rīkus.	Sagatavot darba rīkus uzglabāšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja, izvērtējot uzglabāšanas apstākļus, sagatavot un novietot glabāšanai ceļa darbiem paredzētos darba rīkus, saglabājot to darboties spēju visā glabāšanas periodā	3. LKI
		Novietot darba rīkus uzglabāšanai.	Ceļa darbiem paredzēto rokas, motora, elektro un akumulatoru iekārtu lietošanas principi. Ceļa darbiem paredzēto darba rīku apkope pirms/pēc darba. Ceļu darbiem paredzēto darba rīku uzglabāšanas nosacījumi. Akumulatoru uzlāde un uzglabāšana.		

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	Sazināties valsts valodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valoda.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.	3. LKI
5.2.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātikas prasmēm.	Matemātiski pamatot uzdevuma risinājumu. Lietot matemātikas pamatprincipus un paņēmienus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Rēķināšana. Mērvienības un formas. Matemātiskā terminoloģija.	Spēja piemērot matemātisko domāšanu darba uzdevuma veikšanai.	3. LKI
5.3.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar darba tiesību, vispārējo darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasību ievērošanu.	Piemērot darba tiesisko attiecību normas. Organizēt savu darba vietu atbilstoši darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasībām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Normatīvie akti par darba tiesiskajām attiecībām. Darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības, dabas un vides aizsardzības normatīvie akti. Ilgtspējīgas attīstības būtība. <u>Izpratnes līmenī:</u> Drošības signāli un zīmes. Darba vides riska faktori un novērtēšanas metodes. Elektrodrošība un ugunsdrošība. Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums.	Spēja veikt darba uzdevumus saglabājot veselību un ievērojot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības.	3. LKI

5.4.	Ievērot vides aizsardzības prasības motora instrumentu un elektroinstrumentu lietošanā un glabāšanā.	Ievērot motora instrumentu lietošanas prasības.	<u>Lietošanas līmenis:</u> Iekšdedzes dzinēju degvielu un eļļu drošas uzpildes paņēmieni. Biodegradējošo eļļu un degvielu lietošana. Motorinstrumentu, degvielu, eļļu pareiza, uzpilde, transportēšana, glabāšana. Avārijas seku likvidēšana.	Spēja veikt darbus, atbildīgi izmantojot motorinstrumentus un izvairoties no iespējama vides piesārņojuma.	3. LKI
		Nepiesārņot apkārtējo vidi ar degvielā, eļļām vai citiem darba šķīdumiem.			
		Rīkoties elektro bojājumu un elektrotraumu gadījumā atbilstoši normatīvo aktu prasībām.			
5.5.	Lietot individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus un drošības ierīces.	Izvēlēties atbilstošus individuālos darba aizsardzības līdzekļus un drošības ierīces.	<u>Lietošanas līmenis:</u> Individuālo un kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu pielietojums un veidi. Drošības ierīču tehniskā stāvokļa kontrole.	Spēja atbildīgi un pastāvīgi lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus, un drošības ierīces, sekojot līdzi to tehniskajam stāvoklim.	3. LKI
		Sekot līdz darba aizsardzības līdzekļu un drošības ierīču tehniskajam stāvoklim.			
5.6.	Nelaiemes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību cietušajiem.	Pielietot ABC-shēmu viskritiskāko stāvokļu novēršanai, dzīvības saglabāšanai un uzturēšanai.	<u>Lietošanas līmenis:</u> Droši darba paņēmieni. Profesionālās saskarsmes principi. Pirmās palīdzības sniegšana.	Spēja sniegt pirmo palīdzību.	3. LKI
		Sniegt pirmo palīdzību aroda negadījumos.			
5.7.	Lietot ergonomiskos darba paņēmienus un instrumentus.	Kontrolēt darba paņēmienus.	<u>Lietošanas līmenis:</u> Ergonomikas pamati. Droši un ergonomiski darba paņēmieni.	Spēja atbildīgi lietot ergonomiskos darba paņēmienus un inventāru.	3. LKI
		Izvēlēties sev atbilstošu darba instrumentus.			
5.8.	Novērtēt savas darba spējas un veselības stāvokli darbavietā un darba pienākumu izpildes laikā.	Novērtēt garīgās pārslodzes, fiziskās un psihiskās veselības saistību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Veselības veicināšanas darba vietā.	Spēja uzņemties atbildību par savām darba spējām, izvērtējot veselības riska faktorus.	3. LKI
		Izvērtēt savas veselības riska faktorus.	<u>Lietošanas līmenis:</u> Veselību ietekmējošo riska faktoru grupas, to iedarbība, preventīvie pasākumi risku mazināšanai.		

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Profesijas standarta izstrādes darba grupa: – Regnārs Baumanis – eksperts, VAS "Latvijas Valsts ceļi", Ceļu pārvaldīšanas un uzturēšanas pārvalde, Ogres nodaļas vadītājs; – Boriss Davidovs – eksperts, AS "Latvijas autoceļu uzturētājs", Jēkabpils ceļu rajons, brigadieris; – Ģirts Patriks Kronbergs – eksperts, CBF SIA "Binders", būvmeistars; – Raitis Šteinbergs – eksperts, VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs", Rīgas ceļu rajons, ražošanas inženieris; – Pēteris Bužers – eksperts, Ogres novada pašvaldības aģentūra "Ogres namsaimnieks". Ceļu un pilsētvides nodaļas vadītājs; – Ieva Gretere – moderatore, Latvijas Būvniecības nozares arodbiedrība, priekšsēdētāja; – Anna Bondare – moderatores asistente, SIA "Latgales mācību centrs", koordinatore. Metodiskais atbalsts: – Helga Kaukule – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	– Inese Rostoka – Ekonomikas ministrijas Būvniecības politikas departamenta vecākā eksperte; – Normunds Grīnbergs – Latvijas Būvnieku asociācijas prezidents; – Ieva Gretere – Latvijas Būvniecības nozares arodbiedrības priekšsēdētāja vietniece; – Tatjana Ruhmane – Rīgas celtniecības koledžas pedagoģe; – Ilga Bidzāne – VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	06.06.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	13.06.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-